

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Atzinums Nr.15

Par detālplānojuma Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamajā īpašumā “Mežaparks” Vides pārskatu

SIA “Vides eksperti” Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs) 2016.gada 12.septembrī iesniedza Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma (turpmāk arī Detālplānojums) Vides pārskatu. Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veica un Vides pārskatu sagatavoja SIA „Vides eksperti”. Atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļas prasībām.

Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Vides pārraudzības valsts birojs, atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta (3.) daļai un pamatojoties uz pašvaldības sniegto informāciju, kā arī ņemot vērā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.² pantā noteiktos stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijus, 2015.gada 21.decembrī pieņēma lēmumu Nr.35 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojumam.

Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV nodaļas „Vides pārskatā iekļaujamā informācija” 8.punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Detālplānojuma galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.

Plānošanas dokuments ir izstrādāts ar mērķi detalizēt un konkretizēt Ikšķiles novada teritorijas plānojumā 2011.-2023.gadam (turpmāk arī Teritorijas plānojums) noteikto plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus detālplānojuma teritorijā. Detālplānojuma stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk Stratēģiskais novērtējums) teritorija ietver Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma

“Mežaparks” (kadastra Nr.74940140002) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 74940140018 (178.21 ha platībā) un teritoriju, kas nepieciešama transporta infrastruktūras pieslēgumam pie valsts autoceļa P5 Ulbroka – Ogre. Detālplānojuma teritorijas lielākajā daļā ir paredzēta golfa laukuma un ar to saistītās infrastruktūras un apbūves izveidošana. Detālplānojuma uzdevums ir detalizēti izstrādāt dabas un sporta kompleksa - golfa laukuma un ar to saistīto būvju, t.sk. kluba ēku, viesu namu u.c. ar kompleksa apkalpošanu saistīto būvju, transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju objektu plānojumu. Autori norādījuši, ka Detālplānojums ir izstrādāts, ievērojot pašvaldības Teritorijas plānojumu, Attīstības programmu, kā arī, izvērtējot Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto.

2. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.

Vides pārskatā apkopota informācija par nacionālajiem politikas dokumentiem un starptautiskajiem plānošanas dokumentiem, t.sk. starptautiskajām konvencijām un direktīvām, tajos izvirzītajiem ilgtspējīgas attīstības un vides kvalitātes nodrošināšanas mērķiem. Autori akcentējuši Vides politikas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam vides aizsardzības mērķus un tiem atbilstošos rīcības virzienus, kā arī pasākumus, kas paredzēti šo mērķu sasniegšanai.

3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un metodoloģija.

Vides pārskatā aprakstīta Stratēģiskā novērtējuma izstrādes un Vides pārskata sagatavošanas procedūra, kas sastāv no Stratēģiskā novērtējuma piemērošanas, novērtēšanas metodes izvēles un paņēmieniem, apjoma noteikšanas un Vides pārskata izstrādāšanas. Autori norādījuši, ka, veicot Stratēģisko novērtējumu, ir izmantota “Ietekmes novērtējuma metode”, kas šajā gadījumā ir piemērota, jo konkrētā projekta plānošana ir salīdzinoši nelielā teritorijā ar pietiekami detalizētiem risinājumiem. Vides pārskata izstrādē pamatā izmantoti: 1) pieejamā rakstiskā un grafiskā informācijas analīze no novada esošā Teritorijas plānojuma, vides politikas plānošanas dokumentiem, informācijas avotiem - datu bāzēm u.c. publicētiem materiāliem, 2) pētījumi un jauna informācija, t.sk. biotopu eksperta pētījums un atzinums un ornitologa pētījums un atzinums, 3) darba grupu diskusijas un konsultācijas ar vides speciālistiem un plānošanas speciālistiem un 4) apsekojumi dabā. Autori norāda, ka plānošanas dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā tika analizēts novadā esošais vides stāvoklis un galvenie plānošanas dokumenta vidi ietekmējošie aspekti: 1) dabas aizsardzība, 2) augsnes un zemes dzīles, 3) vides veselība un 4) ūdens kvalitāte, kā arī viens papildus aspekts tikai būvniecības stadijai – 5) gaisa kvalitāte un vides troksnis, kam ir pievērsta uzmanība ietekmju vērtēšanas posmā. Detālplānojuma un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Vides pārskatā aprakstīta Detālplānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita.

4. Esošā vides stāvokļa apraksts.

Vides pārskatā teritorijas raksturojumā ietverta informācija par vides aspektiem, kas saistīti ar dabas aizsardzību, ūdens kvalitāti, augsnes kvalitāti, vides veselību, gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni:

4.1. Vides pārskatā raksturots nekustamā īpašuma “Mežaparks” teritorijas esošais vides stāvoklis, norādot, ka teritoriju klāj mežs, kas mijas ar jaunaudzēm, bet neliela teritorijas daļa atrodas zem ceļiem un zem ūdeņiem, ko veido 2009.gadā rekonstruētā meliorācijas sistēma (grāvji). Detālplānojumā neatrodas ēkas, bet teritorija dienvidrietumu daļā robežojas ar uzpludinātu dīķi – Mežezeru, to daļēji ieskaujot. Autoru vērtējumā lielākā

daļa no meža teritorijas veido pārveidotu meža ekosistēmu, kas atbilst saimnieciskajiem mežiem meliorētā zemē, savukārt teritorijas daļa ap Mežezera tiek izmantota rekreācijai (kā peldēšanās un distanču slēpošanas vieta), bet teritorija nav tam atbilstoši labiekārtota. Autori atzīmējuši uz atšķirīgi pieejamo informāciju par izcirtumiem un zālājiem atbilstošu biotopu klātbūtni, kas norādīts sugu un biotopu eksperta atzinumā, savukārt saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem, teritorijā izcirtumi neatrodas un no kopējās mežu platības apmēram 42ha aizņem jaunaudzis, galvenokārt līdz 20 gadu vecumam. Lielāko daļu no Detālplānojuma teritorijas veido meža zemes, no kurām 55% aizņem nosusinātas mežaudzis zemes, bet ap 42% veido mežaudzis uz sausa augšņu tipa un tikai nelielu daļu veido slapjie mežu tipi. Autori atzīmējuši, ka Detālplānojuma teritorijā neietilpst un tajā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk ĪADT), tuvākā no ĪADT ir *Natura 2000* teritorija dabas parks "Ogres Zilie kalni", kas atrodas Detālplānojuma dienvidrietumu pusē otrpus autoceļam P5;

- 4.2. autori saskaņā ar Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu norādījuši, ka Detālplānojuma teritorija ietilpst Ogres upes ūdensobjekta D416 teritorijā, bet šajā ūdensobjektā nav konstatēts paaugstināts piesārņojuma līmenis. Detālplānojuma teritorija neietilpst plūdu riska teritorijā un notecei no tās nav ietekmes uz Ogres pilsētas un Ogresgala pagasta plūdu riskam pakļautajām teritorijām, kuras atrodas Ogres upes krastos, vienlaicīgi teritorija neietilpst arī paaugstinātā jūtīguma pret nitrātiem zonā;
- 4.3. Vides pārskatā atzīmēts, ka meliorācijas sistēma (grāvji) Detālplānojuma teritorijā izbūvēti pagājušā gadsimta 70 gados un iekļaujas plašākā apkārtējo meža zemju meliorācijas sistēmā. Teritorijā nav ne citas būves, ne citi nozīmīgi augsnes pārveidojumi, bet zemsedzi ietekmē regulārie mežizstrādes darbi. Teritorijas plānojumā atzīmēta lauksaimniecībā izmantojamā zemes josla gar autoceļu P5 Ulbroka-Ogre, kas autoru vērtējumā ir ļoti šaura un lauksaimniecībā neizmantojama. Autori atzīmējuši, ka nav pietiekošas informācijas par augsnes iespējamo piesārņojumu, Detālplānojuma teritorijā un tās tuvumā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas teritorijas. Autori gan norādījuši uz sadzīves atkritumiem rekreācijas teritorijā pie "Mežezera". Birojs rekomendē pašvaldībai pievērst uzmanību atkritumu apsaimniekošanai atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.sk., aktualizējot pieņemtos saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši spēkā esošajam Atkritumu apsaimniekošanas likumam (28.10.2010.) un to grozījumiem (līdz 29.12.2015.), savukārt īpašuma "Mežezers" īpašniekiem veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma un pašvaldības saistošajos noteikumos noteikto kārtību, t.sk. sistemātiski uzturēt papildus izveidojamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru un nepieļaut teritoriju piegružošanu, nodrošinot paredzēto būvdarbu veikšanu, t.sk. mežsaimniecības atlieku, augsnes un grunts izmantošanu veidā un vietās, kas negatīvi neietekmē saglabājamās meliorācijas sistēmas un mežaudzis;
- 4.4. attiecībā uz vides veselības aspektu autori ir akcentējuši jau pieminēto rekreācijas teritoriju, kas atrodas Ogres pilsētas tuvumā un ir vietējo iedzīvotāju iecienīta peldēšanās, distanču slēpošanas un pastaigu vieta. Autoru vērtējumā nav nepieciešama īpaša infrastruktūras izveide rekreācijas teritorijas piekļuvei, jo tur jau ir iespējama piekļuve pa jau dabiski izveidotajām pastaigu takām, kas ir izveidojušās ainaviski pievilcīgā teritorijā;
- 4.5. autori norādījuši uz teritorijā esošo salīdzinoši labo gaisa kvalitāti, jo Detālplānojuma

tuvumā neatrodas gaisu piesārņojošo emisiju avoti, kā arī teritorijas tuvumā neatrodas būtiski trokšņa avoti, secinot, ka esošajā situācijā trokšņa līmenis Detālplānojuma teritorijā ir zems;

4.6. autori atzīmējuši, ka nelielajā teritorijas daļā, ko ietver plānošanas dokuments, nav lietderīgi izdalīt atsevišķi teritorijas, kuras plānošanas dokumenta īstenošana varētu būtiski ietekmēt, līdz ar šo apsvērumu Vides pārskatā nav izdalītas un analizētas atsevišķas teritorijas, bet vides stāvoklis un ietekmes uz to vērtētas visā Detālplānojuma teritorijā vienādi detalizēti.

5. Riska teritorijas un objekti.

Autori atsaukušies uz Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra rīkojumu Nr.581 "*Grozījumi "Valsts civilās aizsardzības plānā"*" saskaņā ar kuru Detālplānojuma teritorijā vai tā tuvumā neatrodas neviens valsts vai reģionālas nozīmes risku radošs objekts.

6. Nulles scenārijs – Detālplānojuma neīstenošanas scenārijs.

Autoru vērtējumā Detālplānojuma neīstenošanas gadījumā īstermiņā un vidējā termiņā teritorijā saglabātos līdz šim esošā mežu teritorijas mežsaimnieciskā izmantošana, savukārt sabiedrības rekreācijas zona ap Mežezeru būtu arī turpmāk bez labiekārtojumiem. Vienlaicīgi Detālplānojuma neīstenošanas gadījumā vidējā un ilgtermiņā autoru vērtējumā būtu sagaidāmas jaunas iniciatīvas un iespējami jauni detālplānojuma varianti, kuros būtu ieplānoti līdzīgi risinājumi, jo teritorija atbilstoši Teritorijas plānojumam jau tiek izmantota rekreācijas vajadzībām.

7. Detālplānojuma alternatīvas.

Vides pārskatā norādītas iespējamās divas alternatīvas ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumiem: 1) ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšanai izbūvēti pieslēgumi pie Ogres pilsētas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas un 2) lokālo bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve un ūdensapgāde no sava ūdens ieguves urbuma.

8. Detālplānojuma īstenošanas būtiskākās ietekmes uz vidi un ietekmju samazināšana.

Autori snieguši zemes lietojuma veida izmaiņas ar plānošanas dokumentā paredzētajiem risinājumiem: 1) meža teritoriju samazinājums no 123,4ha uz 64,5ha; 2) ūdeņu teritorijas palielinājums no 4,4ha uz 10,7ha; 3) zemes zem ceļiem palielinājums no 5,1ha uz 12,1ha un 4) apbūvējamo platību izveidošana 4,4ha platībā. Vides pārskatā veikta plānošanas dokumenta ieceru īstenošanas ietekmes būtiskuma analīze ar konkrētiem iepriekš minētiem vides aspektiem, nosakot šīs ietekmes veidu pēc tās ilglaicīguma, tiešuma un ietekmes rakstura:

8.1. autoru vērtējumā ar plānošanas dokumenta realizāciju sagaidāmi salīdzinoši liela apjoma augsnes virskārtas pārveidojumi, izveidojot vairākus nelielus dīķus, ierīkojot golfa laukuma zālāju, veicot reljefa izveidi un iekšējo ceļu izbūvi. Šādas izmaiņas augsnes virskārtā paredzētas 120ha lielā platībā (68% no visas Detālplānojuma teritorijas). No izveidotajiem pazeminājumiem augsnes virskārtā tā paredzēta pārvietot teritorijas iekšienē, veidojot ainaviskus reljefa paaugstinājumus. Savukārt iekšējo pārvietošanās ceļu vajadzībām plānots izveidot ceļus ar cieta segumu 12km kopgarumā ar platumu apmēram 4m, kas platības ziņā veidotu 4,8ha, bet, veidojot nomales un grāvīšus, kopējā ceļiem izmantojamā platība autoru vērtējumā varētu palielināties par 7ha. Apbūvei paredzētā 4,4ha platība plānota no trim atsevišķām zonām, ko veido apmēram 2,5% apbūves blīvuma (salīdzinājumā ar Teritorijas plānojumā maksimāli pieļaujamiem 10%). Apbūves zona tiek plānota teritorijā, ko aizņem zālājs, tādējādi tiek maksimāli saglabāta

mežu teritorija. Kā būtiskākās izmaiņas autori norādījuši pārveidoto reljefu ar zemesmaiņu, iesējot golfa laukumiem paredzēto zālienu. Vienlaicīgi autori norādījuši uz sugu un biotopu eksperta atzinumu, kurā konstatētas trīs īpaši aizsargājamās augu sugas Detālplānojuma teritorijā, tāpēc golfa laukuma trašu, iekšējo ceļu un dīķu novietojums ir plānots tā, lai maksimāli saglabātu iepriekš minēto augu atradnes. Autori uzskata: “*golfa zāliens un nelielu dīķu ekosistēmas arī ietver noteiktu sugu spektru un tās ienesīs bioloģiskās daudzveidības daļu*”. Līdz ar to autori sagaidāmo augsnes virskārtas pārveidošanas ietekmi nevērtē kā būtiski negatīvu attiecībā uz augsnes kvalitāti, bet kā tieša un ilgtermiņa ietekme tiek norādīta uz dabas aizsardzību. Vienlaicīgi autori atzīmē, ka golfa laukuma ierīkošanas gadījumā augsne ilgtermiņā var tikt izmantota arī lauksaimniecībā, savukārt putekļu un trokšņa līmeņa palielināšanās būvniecības un laukuma izveides laikā tiek vērtēta kā īslaicīga un pārejoša ietekme;

- 8.2. Vides pārskatā norādīts uz plānoto meža zemju samazināšanos no to kopējās platības 168 ha līdz 65ha, bet tā kā 45ha ir jaunaudzes, tad faktiskā meža platību samazināšanās plānota no 123ha līdz 65ha. Birojs vērš uzmanību tam, ka atbilstoši Valsts meža dienesta Rīgas reģionālās virsmežniecības 2016.gada 28.jūnija iesniegumā Nr.VM5.7-7/525 sniegtajai informācijai jaunaudzes līdz 20 gadu vecumam īpašumā “Mežezers” ir 42ha (nevis 45ha), vienlaicīgi Vides pārskata 8.1. nodaļā pie augsnes virskārtas pārveidojumiem norādītā teritorija ir mazāka - 120 ha nevis 123ha, kas sniegta par mežu zemju samazināšanos, jo papildus arī ar būvniecību tiek pārveidota augsnes virskārta, vienlaicīgi Vides pārskatā norādīts, ka ēku būvniecība tiks veikta ārpus meža teritorijām. Līdz ar to Birojs rekomendē precizēt Vides pārskatā sniegto informāciju atbilstoši plānošanas iecerēm. Autori atzīmējuši, ka par Detālplānojuma teritoriju ir saņemts sertificētas sugu un biotopu aizsardzības ekspertes E.Grolles atzinums, kurā norādīts uz teritorijā konstatētajiem Eiropas nozīmes prioritāri aizsargājamiem un Latvijā īpaši aizsargājamiem biotopiem “*Staignāju meži*”, bet kā bioloģiskas vērtības ir konstatētas bioloģiski vecas priežu audzes. Ornitologa eksperta K.Millera atzinumā norādīts, ka plānotā saimnieciskā darbība būtiski neietekmēs ne šajā teritorijā, ne tās tuvumā mītošās īpaši aizsargājamās putnu sugas, sniedzot skaidrojumu arī par Dabas aizsardzības pārvaldes atzinumā norādīto rubeņa novērojumu, iesakot veikt koku ciršanu periodā no augusta sākuma līdz februāra beigām, atstājot mežaudzē atsevišķus izzāģētos bīstamos kokus, kā arī saglabājot biotopu “*Staignāju meži*” un papildus aizsargjoslu ap to. Autori skaidrojuši, ka attiecībā uz vērtīgajiem biotopiem ar plānošanas dokumentu izstrādi tiek veidoti maksimāli saudzīgi risinājumi: gan golfa laukumi un trases, gan dīķi un iekšējie ceļi telpiski izveidoti tā, lai netraucētu identificētos aizsargājamus mežu biotopus. Autori neprognozē augsnes erozijas palielināšanos plānotās meža izciršanas rezultātā, jo teritoriju plānots apsēt ar golfam atbilstošu zālāju un teritorijas izmantošana netiek saistīta ar intensīvu antropogēno ietekmi, savukārt nav plānota grāvju un meliorācijas sistēmu likvidācija, bet tās rekonstrukcija, kas plānota ietvert tehniskā projekta meliorācijas/hidroloģijas daļā. Meži nav plānoti izcirst rekreācijā izmantojamā zonā Detālplānojuma dienvidrietumu daļā ap Mežezeru. Autori norādījuši, ka ar Detālplānojumu plānotajām darbībām: meža atmežošanai virs 50ha un viesu namu ierīkošanai vairāk kā 25 cilvēku nodrošināšanai atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pielikuma 1.punkta 4)apakšpunktam un 12.punkta 3) un 4) apakšpunktam - jāveic sākotnējais izvērtējums. Autoru vērtējumā iepriekš minētajām

darbībām var būt tieša un ilgtermiņa ietekme uz dabas aizsardzību, bet īstermiņā - tieša negatīva ietekme uz gaisa un trokšņa līmeni veicamās darbības laikā. Līdz ar to autori iesaka golfa laukuma izveides tehniskajā projektā ietvert meliorācijas un hidroloģijas daļu, kas būtu izveidota tā, lai negatīvi neietekmētu hidroloģisko režīmu blakus esošajās, galvenokārt mežsaimnieciskajās teritorijās;

- 8.3. Vides pārskatā ir apskatīti ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas risinājumu 2.alternatīvas: 1) ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšanai izbūvēti pieslēgumi pie Ogres pilsētas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas un 2) lokālo bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve un ūdensapgāde no sava ūdens ieguves urbuma. 2.variantā ar maza notekūdeņu apjoma un sezonālas darbības lokālo notekūdeņu attīrīšanu - būtisks trūkums ir paaugstināts risks darbības nestabilitātei un baktēriju “neizdzīvošanai” un tā rezultātā arī neattīrītu notekūdeņu nonākšanai vidē, līdz ar to autoru vērtējumā šajā variantā iespējamās negatīvas ilgtermiņa ietekmes uz dabas aizsardzību, vides veselību un ūdens kvalitāti. Papildus šādai 2.alternatīvai negatīva ietekme var būt arī uz rekreācijas teritoriju pie Mežezera, jo iespējamā notekūdeņu attīrīšanas iekārta tiktu plānota šajā teritorijā, kas ir arī aizsargājamā meža biotopu zona. Līdz ar to autoru vērtējumā kopumā kā labākais un pieņemamākais risinājums tiek ieteikts 1.variants: ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšanai izbūvēti pieslēgumi pie Ogres pilsētas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas;
- 8.4. Autori pozitīvi novērtē vides pieejamības saglabāšanu, nenorobežojot teritoriju ap pašreizējo rekreācijas zonu – Mežezeru, nodrošinot to ar labiekārtojuma elementiem. Savukārt ar norobežoto golfa laukuma teritoriju samazināsies publiskai piekļuvei pieejamās mežu teritorijas, tāpēc autori iesaka pa sētas ārējo perimetru uzturēt pieejamu pastaigu taku, kas ziemā būtu izmantojama distanču slēpošanā. Autori atsaukušies uz novada Teritorijas plānojumā iezīmēto koncepciju – detālplānojuma teritorijas sasaisti ar dabas parku “Ogres zilie kalni”, kas varētu būt kā vienota rekreācijas zona. Tā kā starp abām teritorijām atrodas valsts autoceļš P5, tad autoru vērtējumā piekļuve golfa laukumam neradīs papildus slodzi uz vidi, t.sk. uz augsni, dabas aizsardzību ar gaisa piesārņojuma un trokšņa līmeņa palielināšanos, bet iespējama ilgtermiņa negatīva ietekme var būt uz vides veselību;
9. Teritorijas apsaimniekošanā golfa darbības laikā ar 2.alternatīvas īstenošanu sagaidāma netieša ilglaicīga ietekme uz ūdens resursu, kas saistāma ar attīrītu notekūdeņu novadīšanu Mežezērā. Tāpēc mazāka riska iespēja saistāma ar 1.alternatīvas realizēšanu, veidojot pieslēgumu centralizētajai notekūdeņu kanalizācijas sistēmai. Savukārt autoru vērtējumā ar publiski pieejamo teritoriju, t.sk. esošo rekreācijas zonu, iekļaušanu apsaimniekošanā būtu sagaidāms pozitīvs rezultāts no vides veselības viedokļa. Ar golfa zāliena laistīšanu, mēslošanu un pesticīdu pielietošanu iespējama mēslojamo līdzekļu un nezāļu apkarjošo līdzekļu noskalošanās grāvjos, tā rezultātā radot biogēno elementu pieaugumu aizplūstošajos ūdeņos. Autori nelabvēlīgās ietekmes mazināšanai snieguši šādus risinājumus: 1) veikt mēslošanas līdzekļu un pesticīdu lietošanu atbilstoši norādītajām instrukcijām, nepieļaujot to lietošanu tiešā grāvju tuvumā, 2) regulāri veikt no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām izplūstošo virszemes ūdeņu analīzi, ja tiek izmantota 2.alternatīva un 3) regulāri veikt pesticīdu kontroli virszemes un pazemes ūdeņos. Vienlaicīgi autori norādījuši uz iespējamo risinājumu iekļaut minēto vielu pielietošanu monitoringa ziņojumos ar mērķi izsekot šo vielu iespējamās piesārņojumus.

10. Kompensēšanas pasākumi.

Vides pārskatā norādīts, ka Detālplānojums neparedz darbības Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijās (*Natura 2000*), kas tieši un neatgriezeniski negatīvi ietekmētu ES prioritārās sugas un biotopus, līdz ar to kompensācija likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" izpratnē nav nepieciešama.

11. Pārrobežu ietekmes novērtējums.

Ikšķiles novads atrodas pie Daugavas upes, kas ietek Baltijas jūrā, bet autoru vērtējumā līdzšinējā novada radītā ietekme uz ūdens kvalitāti ir vērtējama kā nebūtiska un arī ar Detālplānojuma risinājumiem netiek paredzētas darbības, kuru rezultātā veidotos būtisks piesārņojums, kas veicinātu pārrobežu piesārņojuma pārnesei.

12. Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings.

Autoru vērtējumā ieteicamie monitoringu parametri ir saistīti ar virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti un zemes izmantošanu, t.sk. attiecībā uz mežu izciršanu un noteikto biotopu saglabāšanu. Savukārt Birojs papildus rekomendē monitoringu papildināt ar eksperta ornitologa Kārļa Millera 2016.gada 1.augusta atzinuma Nr. KM/033 "*Nekustamā īpašuma "Mežaparks" detālplānojuma izstrādei par plānotā golfa laukuma izveides iespējamo ietekmi uz teritorijas ornitofaunu*" 7.punktā norādītajiem nepieciešamajiem monitoringa un/vai kompensējošiem pasākumiem, tos detalizējot pakāpē, kas varētu tikt uzskatāmi atspoguļota monitoringa ziņojumā.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma "Mežaparks" detālplānojums un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” V nodaļā noteiktajam. Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas process norisinājās no 2016.gada 6.jūnija līdz 2016.gada 18.jūlijam. Sabiedriskās apspriešanas laikā Detālplānojums un Vides pārskats bija pieejami Ikšķiles novada tīmekļa vietnē www.ikskile.lv un ģeoportālā www.geolatvija.lv, kā arī Ikšķiles novada domē, Peldu ielā 22, Ikšķilē. Paziņojumi par publiskās apspriešanas uzsākšanu bija ievietoti Ikšķiles novada tīmekļa vietnē www.ikskile.lv un ģeoportālā www.geolatvija.lv. Par Detālplānojumu un Vides pārskata projektu tika rīkota sanāksme 2016.gada 27.jūnijā Ikšķiles novada pašvaldības domes sēžu zālē, Peldu ielā 22, Ikšķilē. Vides pārskata sagatavošanas laikā bija notikušas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi (turpmāk Lielrīgas RVP), Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju. Sabiedriskās apspriešanas materiāli, valsts institūciju izdotie atzinumi un sabiedriskās apspriešanas rezultātu izvērtējums ir ievietoti Vides pārskata pielikumā.

Detālplānojums un vides pārskats tika nosūtīti institūcijām atzinumu sniegšanai. Lielrīgas RVP 2016.gada 29.jūnija atzinumā Nr.4.5.-20/4981 *Par detālplānojuma "Mežaparks" Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamajā īpašumā "Mežaparks" vides pārskata iesniegšanu* secinājumos norādīts, ka iestādei nav principiālu iebildumu par izstrādāto vides pārskata koncepciju, ja tiek ievēroti ekspertes sugu un biotopu aizsardzības jomā Egitas Grolles 2016.gada 12.maija atzinumā Nr.09/16 noteiktie pasākumi plānotās darbības ietekmes uz vidi samazināšanai. Vides pārskata pielikumā pievienots Egitas Grolles

2016.gada 12.maija *Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums Nr.09/16*, kurā secinājumos un nosacījumos cita starpā noteikti pasākumi plānotās darbības ietekmes uz vidi samazināšanai: 1) saglabāt pēc iespējas plašākas vienlaidus meža platības. Ieteicams nodrošināt augu un dzīvnieku sugām “pārejas koridorus” starp saglabājamiem meža nogabaliem; 2) aizsargājamo biotopu platībās neveikt nekādu mežsaimniecisko darbību. Priežu mežos pieļaujama krūmu stāvā esošo egļu retināšana; 3) gājēju ceļņus un takas plānot jau esošo vietā, galveno cilvēku plūsmu novirzot ārpus aizsargājamo biotopu platības; 4) pieļaujama bīstamo koku izzāģēšana, ja tie apdraud cilvēku dzīvību. Nozāģētos koku stumbrus jāatstāj meža platībā; 5) aizsargājamo mežu platībās jā saglabā dabiskā meža zemsedze. Blakus teritorijās apstādījumos nedrīkst izmantot sugas, kas var izplatīties biotopos un apdraudēt dabisko sugu pastāvēšanu; 6) ieteicams teritorijā maksimāli saglabāt teritorijā augošos ievērojama vecuma un apjomus sasniegušos kokus – egles, priedes, apses, bērzus; 7) meliorācijas sistēmas un dīķu ierīkošanas pasākumi veicami, neradot ietekmi uz teritorijas austrumu daļā esošo biotopu “Staignāju meži”; 8) ap aizsargājamo biotopu “Staignāju meži” ieteicams saglabāt vismaz 20-30m platu koku joslu un 9) aizsargājamo augu sugu eksistence atkarīga no tām piemēroto biotopu pastāvēšanas, līdz ar to saglabājamās pēc iespējas plašākas meža platības, kurās sugas konstatētas. Ekspertes sugu un biotopu aizsardzības jomā noteiktie pasākumi lielākajā daļā ir attiecināmi uz plānošanas dokumenta īstenošanu, bet, ciktāl tie attiecas uz plānošanas dokumenta izstrādi un vides pārskatā sniegto analīzi ar iespējamās ietekmes mazināšanas risinājumiem, ekspertes nosacījumi pēc būtības ir ņemti vērā.

Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas 2016.gada 6.jūlija vēstulē Nr.4.8/76/2016-N-E *Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projektu* (turpmāk DAP administrācijas vēstule) ir izteikti iebildumi par izstrādāto plānošanas dokumenta Vides pārskatu, norādot uz nepieciešamām korekcijām attiecībā uz: 1) nekustamajā īpašumā reģistrēto ierobežojumu saistībā ar īpaši aizsargājamo putna sugu rubeni; 2) kļūdaini norādītām dažāda vecuma meža jaunaudzēm kā izcirtumiem un 3) ornitologa atzinuma nepieciešamību Detālpļānojuma turpmākajai izstrādei. Vides pārskata pielikumos pievienots eksperta ornitologa Kārļa Millera 2016.gada 1.augusta atzinums Nr. KM/033 *“Nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālpļānojuma izstrādei par plānotā golfa laukuma izveides iespējamo ietekmi uz teritorijas ornitofaunu”*, kurā ietekmju novērtējuma kopsavilkumā norādīts, ka ne 2016.gadā, ne arī iepriekšējās ornitologa apmeklējuma reizēs DAP administrācijas vēstulē norādītā īpaši aizsargājamā putna suga – rubenis Detālpļānojuma teritorijā nav manīts, kā arī minētā teritorija un tās tuvākā apkārtnē nav piemērota rubeņu ligzdošanai, līdz ar to eksperts secina: *“plānotā saimnieciskā darbība un tās sekas nekustamā īpašumā “Mežaparks” būtiski neietekmēs ne tur, ne tuvākajā apkārtnē mītošās ĪAS (īpaši aizsargājamās sugas) putnu sugas”*. Vienlaicīgi eksperts norāda uz nepieciešamajiem monitoringa un/vai kompensējošiem pasākumiem: 1) koku ciršana “Mežaparka” teritorijā jāveic pirms vai pēc, t.sk. dzilnveidīgo jeb dzeņveidīgo ligzdošanas sezonas – no 1.augusta līdz 28.februārim; 2) iespēju robežās saglabāt pēc iespējas plašākas vienlaidus meža platības un izzāģējot bīstamos kokus, kas apdraud cilvēku dzīvības, to stumbrus jāatstāj mežā, tādējādi nodrošinot ligzdošanas un/vai barošanās iespējas dzilnveidīgajiem jeb dzeņveidīgajiem putniem un 3) jānodrošina aizsargājamā biotopa “Staignāju meži” aizsardzība likumā noteiktajā kārtībā, kā arī ieteicams saglabāt vismaz 20m platu koku joslu ap to kā buferzonu. Minētais biotops ir piemērota dzīvotne vairākām īpaši

aizsargājamām dzilnveidīgo jeb dzeņveidīgo putnu sugām. Eksperta noteiktie pasākumi pārsvarā ir attiecināmi uz plānošanas dokumenta īstenošanu, bet, ciktāl tie attiecas uz plānošanas dokumenta izstrādi un vides pārskatā sniegto analīzi ar iespējamās ietekmes mazināšanas risinājumiem, eksperta nosacījumi pēc būtības ir ņemti vērā.

Veselības inspekcija 2016.gada 20.jūnija vēstulē Nr.10-6/19546/1754 *Atzinums par projektu* konceptuāli neiebilst Detālplānojuma Vides pārskata risinājumiem.

Izvērtētā dokumentācija:

SIA “Vides eksperti” 2016.gada 12.septembra vēstule, Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojums un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likums.
2. Atkritumu apsaimniekošanas likums.
3. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešā daļa, 23.⁴ pants, 23.⁵ pants.
4. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
5. Sugu un biotopu aizsardzības likums.
6. Ūdens apsaimniekošanas likums.
7. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
8. Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumi Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”.
9. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa.
10. Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.
11. Ministru kabineta 2013.gada 30.maija noteikumi Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Rekomendācijas:

1. Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma Vides pārskats precizējams/papildināms, ņemot vērā šā atzinuma sadaļas „Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums” 4., 8. un 12. punktā konstatēto.
2. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē izstrādātājiem, pilnveidojot un īstenojot Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojumu, ņemt vērā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus.

Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.un 7.daļas prasībām Birojs konstatē, ka:

- 1. Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam, tajā veicami atsevišķi papildinājumi.**

2. **Sabiedrības informēšana un Vides pārskata apspriešana veikta Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” V nodaļā noteiktajā kārtībā.**
3. **Ar plānošanas dokumenta realizāciju ir paredzamas darbības, kurām atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam ir nepieciešams veikt ietekmes sākotnējo izvērtējumu.**
4. **Lai konstatētu Ikšķiles novada Tīnūžu pagasta nekustamā īpašuma “Mežaparks” detālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Ikšķiles novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi (2021.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem Birojs rekomendē darbības ierosinātājiem un pašvaldībai izvērtēt iespējas šo monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes/novada teritorijas plānošanas dokumentu monitoringu.**

Ikšķiles novada pašvaldībai jā sagatavo informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentu un paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā „Sabiedrības informēšana pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas” noteiktajam.

Biroja direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu